

"Туѓината пуста да остане, таа од либето ме раздели, што го љубев време три години", не е нова, туку ептен стара македонска традиционална тема за обработување. Таа отсекогаш предизвикувала интерес, бидејќи по правило би требало да претставува општ, национален и државен проблем број еден. Меѓутоа, практиката ги побива ваквите констатации, затоа што ниту на државата, а ниту на главните македонски фаци (политичари) око не им трепнува што младите луѓе заминуваат во странство и со себе ги земаат семејствата, децата, родителите итн. Поради оваа причина нашиот трет земјоделски регион во државата, Струмичко, почнува да се опустошува.

■ Пишува: Кокан СТОЈЧЕВ

МИТРОПОЛИТ ГОРАЗД, АРХИЈЕРЕЈ НА ЕВРОПСКАТА ЕПАРХИЈА НА МПЦ

ДЕМОГРАФСКА БОМБА ВО ИСТОЧНА МАКЕДОНИЈА?!

Ако досега за печалбарството се пеело само во Битолско, Галичник, Долна Река итн., сега семејната болка се преточува во стих, во сага, во карневалскиот град Струмица. Во него и во околината се случува најголемата и најбрзата "економска преселба на птиците печалбари", кои спасот од сиромаштијата го бараат во Италија. Според нашите сознанија, фактите укажуваат на лоши и сложени процеси на иселување во странство, кои се одвиваат во Источна Македонија. Забрзаната тенденција на илегално заминување во туѓина, на печалба не се контролира, бидејќи ниту државата, а ниту македонските политичари немаат направено национална стратегија за задржување на Македонците на нивните родни огништа. Имено, по опустошувањето на битолскиот крај во седумдесеттите и во осумдесеттите години од XX век, сега истата појава се забеле-

жува во Струмичко, Радовишко, Виничко, Беровско, Светиниколско итн. Тоа претставува демографски, економски и национален проблем од највисок приоритет, бидејќи, според наши податоци, последниве 10 години во Италија емигрирале околу 12.000 лица, претежно млади Македонци. Ако оваа бројка се спореди со бројот на жителите во градовите Берово или Делчево, тоа значи дека во овие места паднала нуклеарна бомба која уништила сè живо и направила пустелија.

САМООРГАНИЗИРАЊЕ

Митрополитот Горазд, надлежен архијереј на Европската епархија на МПЦ, истакнува дека веќе има најави - сигнали за формирање на трета македонска црковна општина во Италија.

"Во 2002 или на почетокот на 2003 година пристигна барањето од Македонците, кои

ПОДАТОЦИ ОД СОВЕТОТ ЗА ЕВРОПА - ПУБЛИКАЦИЈА 2004 ГОДИНА

Во Германија, на почетокот на 2002 година, имало 58.250 македонски државјани. Во 2001 година таа бројка изнесувала 51.250, или разликата е околу 6.500 лица. Во Швајцарија, во 2004 година, имало 61.455 македонски државјани. Во Италија, во 2001 година, имало 26.051, а во 2000 година 21.110 лица. Разликата е околу 5.000 македонски граѓани.

живеат и работат во близината на Торина во Италија. Имено, од мене и од Европската епархија на МПЦ побараа да се отвори македонска православна црковна општина во

областа Пиамонте. Тоа е поширока околина на Торина. Во 2002 година беше отворена црковната општина, а таму заминав - посочува Митрополитот Горазд - со све-

штеникот од Соборниот храм 'Св. Климент Охридски', Зоран Овчарески. Црквната општина свечено ја формираше на Божиќ 2002 година. Црквата во која богослужевме се вика 'Свети Јован Крстител'. Службата ја одржавме во Алба, град со околу 80.000 жители. Благодарение на разбирањето на владиката на Римокатоличката црква, Франческо Равинели, таму се собра многу народ", вели македонскиот владика.

Тој е задоволен од тоа што Македонците сами се организирале. Оваа црковна општина во Пиамонте, Италија, е прва ваква заедница на Македонците кои сега се наоѓаат во оваа земја. Но, како надлежен архијереј на Европската епархија на МПЦ, го загрижува тоа што повеќето од овие иселени Македонци се млади луѓе, во полна физичка и творечка кондиција.

"Луѓето се на возраст од 25 до 35 години. Тие потекнуваат од подрачјето на Винаца, Берово, Радовиш итн. Во татковината дел од нив биле отпуштени од работа, некои не се ниту вработиле, така што биле принудени по секакви илегални патишта да заминат од дома за да работат во Италија, да станат т.н. 'физикалци'. Македонците ги раскопуваат италијанските планини, садат лозја, кројат лози и учествуваат во бербите. Факт е дека таму 90 проценти од Македонците се вработуваат како физички работници, кои обично обработуваат по неколку имоти насадени со лозја, каде што живеат со семејствата и децата. Со великодостојностите на Римокатоличката црква имаме големо разбирање, тие ни дозволија да имаме црква, а ветија и дека ќе ни дадат соодветна парична помош. Во период од 4 години тие ќе го финансираат нашиот редовен свештеник, кој на овие простори ќе одржува богослужби. Досега имавме неколку крштемки, но венчавки не", нагласува Митрополитот Горазд.

Втората црковна општина била организирана во 2003 година. На 27 април се одржало црковно собрание за Пјаченца.

"Тоа е во близина на Милано. Во Пјаченца масовно се доселени Македонци од стру-

мичкиот крај, а има неколку фамилии од Радовиш. Тоа е близу 85 отсто од нашите иселеници во оваа област. Тие се добро организирани и прифатени од Римокатоличката црква и од владиката Монтариј. Тој ни ја даде 'Света Еуфимија' за служење на света богослужба, во регион каде што имаме регистрирано 1.000 членови Македонци, кои се соборале за да се организираат во црковна општина. Ни јавуваат дека во радиус од 100 километри околу Пјаченца има уште 1.000 Македонци, кои треба да се соборат во црковната општина", вели владиката Горазд.

До него пристигнуваат сигнали за формирање трета македонска црковна општина, која би гравитирала околу градот Виченца во близина на Венеција. Според првич-

њаци, демографските податоци ги компонираат три компоненти: раѓањето (наталитетот), умирањето (морталитетот) и миграцијата, која претставува механичко движење на населението. Првите две компоненти се природни движења на населението, но за разлика од нив, миграцијата има двојна улога. Прво, значи физичко менување на бројната структура на населението (одлив или прилив на лица). Втората функција влијае на првите две компоненти, односно има појави каде најчесто емигрантите од нашата земја се на некоја возраст која претставува работоспособно население. Тоа значи, одливот на населението го намалува потенцијалот за раѓање, но и индиректно влијае и на бројката на населението кое е старее. По об-

како Македонија. За нашата земја е карактеристично тоа што таа е емиграционо подрачје, кое има долга традиција, почнувајќи од XIX век кога се појавува економската емиграција. Претходно тоа било од други причини, војни, тортури, присила итн. Денешната емиграција претежно почнува да се случува во шеесеттите и во седумдесеттите години од минатиот век, кога имало одливи на население. Поголемите миграции се врзани за одредени подрачја или региони. Меѓутоа, движењата се разликувале. Порано кај нас имало миграции на население во рамките на РМ, кој има внатрешен карактер и е со исклучителен интензитет. Најголемиот внатрешен миграционен процес во Македонија се случил во седумдесеттите години од минатиот век кога земјата почнала да се индустријализира. Тогаш имало голема преселба од село во град. Тоа особено се случувало во Скопје, кој по земјотресот во 1963 година станал отворен град. Овој процес има влијание на редистрибуцијата на населението во земјата, особено по области, така што имаме региони со густо населени места. Но, има и места кои сега се пустелија, на пример, Мариово и сл. Надворешните миграции движења се далеку посложени и имаат поголемо влијание врз земјата. Ако порано се селела машката популација, сега доминира женската, која заедно со децата заминува во странство на разни начини. Последниот Закон за попис не овозможи да се евидентираат сите наши државјани, кои се наоѓаат надвор од РМ, туку оние кои се на едногодишен престој во странство. Оваа бројка е 22.995 лица, од нив 15.040 се на работа, додека 7.955 се членови на нивните семејства. Има уште една категорија, а тоа се оние кои по разни основи се испратени од државата во странство. По втората основа има 12.128 лица. Според податоците на ДЗС, во странство, во Европа се наоѓаат 22.412 лица, во Америка 1.031, од кои 230 во САД, во Канада 25, во Австралија 64. Од Струмица, според Заводот, заминати се 200 лица, но таа бројка е поголема и не е реално претставена.

ОД МОНОСПИТОВО ДО ПЈАЧЕНЦА

СУЗАНА ТАСЕВА, НОВИНАР

Земјоделството не е веќе сигурна егзистенција за младите во Струмичко и тие се помасовно го напуштаат татковото огниште и заминуваат надвор од земјава, истакнува во своето истражување колешката Сузана Тасева. Овој тренд е изразен во последните неколку години и тоа во населените места, во кои некогаш солидно се егзистирало од земјоделството. Во текот на оваа и на минатата година масовно иселување е регистрирано во селото Моноспитово. Лани 50, а годинава 65

семејства заминале на печалба во Италија. Во Месната заедница биле издадени 175 потврди, кои на жителите им биле потребни за комплетирање на документите за иселување. Во селото Моноспитово, познато по ранограднарско производство, има околу 400 домаќинства и сите тие некогаш добро живееле од земјата, направиле куќи, купиле автомобили и земјоделска механизација.

ните информации, кои пристигнуваат од верниците во овој крај и во пошироката околина, таму има приближно 1.000 Македонци, кои заработуваат за леб.

ДВОЈНА УЛОГА

Самиот збор миграција претставува дел од демографијата, велат нашите извори од Државниот завод за статистика. Според истите струч-

ласт, по држави, ова е загрижувачка појава, се зголемува бројката на умрени лица. Статистички гледано, ваквата појава многу тешко може да се следи. Не постои земја во којашто може да се каже дека проблемот е следен и да се потенцира дека се располага со одлични податоци за следење на појавата. Тоа го немаат ниту оние земји кои имаат проблем на прием, како што се земјите од Западна Европа, а ниту, пак, земјите